

Sygn. akt VIII U 980/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Andrzejewska
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2016 r. w Gliwicach

sprawy F. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania F. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 kwietnia 2016 r. **nr** (...) - (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska

VIII U 980/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 kwietnia 2016r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. po rozpatrzeniu wniosku F. M. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury albowiem wnioskodawca nie przedłożył żadnej nowej dokumentacji mającej wpływ na prawo lub wysokość świadczenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca F. M. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy.

W uzasadnieniu wskazane zostało, że odmówiono wnioskodawcy prawa do przeliczenia świadczenia m.in. z powodu braku dokumentów dotyczących wynagrodzeń z lat 1966-1981. W oparciu jednak o paski wynagrodzeń z tych lat, opinię biegłego, akta rentowe oraz akta personalne istnieje możliwość ustalenia uzyskiwanych w brakujących okresach wynagrodzeń, a co za tym idzie przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając, że brak podstaw do zmiany decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 20 maja 1992r. znak (...) przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 1 maja 1992r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych od 1982r. do 1984r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 307,36% i został ograniczony do 250%.

Do dnia 23 kwietnia 1992r. ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu. Wnioskodawca był zatrudniony w KWK (...) w K.. Po tej dacie nie kontynuował zatrudnienia i nie podlegał ubezpieczeniom emerytalno-rentowym.

Decyzją z dnia 12 maja 2014r. znak (...) organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury.

Decyzją z dnia 12 maja 2014r. znak (...) organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od dnia 1 kwietnia 2014r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 307,36% i został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony F. M. w dniu 14 marca 2016r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie ustawy z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 552). Do wniosku nie dołączono żadnych dowodów.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o akta organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz. 748 z późn. zm.).

Ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie ustawy z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 552). Analizując treść przepisów tej ustawy stwierdzić należy, że w przypadku ubezpieczonego zastosowanie mógłby znaleźć wyłącznie art. 1 ust. 3, czyli przepis dodający do ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz. 748 z późn. zm.) art. 110a. Ubezpieczony nie pobiera bowiem emerytury przyznanej na podstawie art. 24 lub 27 ustawy, w jego przypadku nie ustalano też kapitału początkowego.

Zgodnie z treścią art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz. 748 z późn. zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Wysokość emerytury podlega zatem jednorazowemu ponownemu ustaleniu od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl art. 110a ustawy emerytalnej, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki: 1. do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, tj. z okresu: • kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru, • dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury; 1. nowo ustalony

wskaźnik wysokości podstawy jest wyższy niż 250%. Wyjaśnić zatem należy przede wszystkim mechanizm przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy. Przeliczenie świadczenia przysługuje bowiem ubezpieczonym pobierającym świadczenia ze „starego systemu”, którzy po przyznaniu emerytury nadal pracowali. Aby móc na nowo obliczyć wysokość świadczenia (tj. na podstawie art. 110a, który obowiązuje od 1 maja 2015r.) trzeba wskazać okresy zatrudnienia, które przypadają w całości lub w części po przyznaniu emerytury, a nowo obliczony wskaźnik musi być wyższy od 250 % podstawy wymiaru świadczenia.

W przypadku wnioskodawcy brak jest możliwości dokonania takich obliczeń, gdyż po przyznaniu świadczenia (emerytury), tj. po 1 maja 1992r. wnioskodawca nie kontynuował zatrudnienia i nie podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Dodatkowo należy wskazać też, że wnioskodawca nie może również domagać się przeliczenia świadczenia w oparciu o przepisy art. 110 i 111 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz. 748 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią art. 110 ustawy:

1. Wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Przepis ten nie może znaleźć zastosowania do przeliczenia pobieranego przez odwołującego świadczenia albowiem, jak wskazano powyżej po przyznaniu świadczenia (emerytury) wnioskodawca nie kontynuował zatrudnienia i nie podlegał już ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zgodnie z art. 111 ustawy:

1. Wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

3. Podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

W oparciu o ten przepis również nie można dokonać przeliczenia pobieranego przez odwołującego świadczenia albowiem, nawet w przypadku ustalenia wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru niż dotychczas ustalony, wskaźnik ten zostanie ograniczony, zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy do 250% i pomnożony przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia, a więc wysokość świadczenia nie ulegnie zmianie.

Reasumując decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia(...) jest prawidłowa.

W tym miejscu należy jeszcze wskazać, że postępowanie sądowe w sprawach ubezpieczeniowych wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Zatem o zasadności decyzji decydują okoliczności istniejące w chwili jej wydania. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy.

Do wniosku z dnia 14 marca 2016r. ubezpieczony nie dołączył żadnych dowodów zarobkowych, nie wskazał też w jaki sposób dowody takie można uzyskać. I już chociażby z tej przyczyny, bez dalszej analizy zgłoszone przez niego po raz pierwszy w postępowaniu sądowym nowe wnioski dowodowe nie powinny zostać uwzględnione. Zresztą i tak zgłoszone przez odwołującego wnioski dowodowe na okoliczność wykazania wysokości zarobków z lat 1966-1981 nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy – z podanych powyżej przyczyn ubezpieczony nie może bowiem domagać się przeliczenia pobieranego świadczenia.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia i rozważania, wobec braku uzasadnionych podstaw, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

(-) SSO Małgorzata Andrzejewska